

LANDBRUGSRAADET

Europaudvalget (2. samling)
KOM (2005) 0263 - Bilag 2
Offentligt

Folketingets Europaudvalg
Folketinget,
Christiansborg
1240 København K.

6. juli 2005
OKL
Tlf 33 39 40 00
Fax 33 39 41 51
okl@landbrug.dk

Landbrugsraadets holdning til Kommissionens forslag om reform af markedsordningen for sukker.

Til orientering for medlemmerne af Folketingets Europaudvalg fremsendes hermed kopi af Landbrugsraadets brev til fødevareministeren vedrørende Kommissionens forslag til reform af EU's markedsordning for sukker.

Med venlig hilsen

Ole Klintgaard Larsen

LANDBRUGSRAADET

Fødevareminister Hans Chr. Schmidt
Fødevareministeriet
Holbergsgade 2,
1057 København K.

5. juli 2005
PG/KS/OKL
Tlf 33 39 40 00
Fax 33 39 41 51
ks@landbrug.dk

Landbrugsraadets bemærkninger til Kommissionens forslag til reform af sukker.

Kære Hans Chr. Schmidt,

Kommissionen har den 22. juni 2005 fremlagt sit forslag til reform af EU's markedsordning for sukker, COM (2005) 263 final. Der er tale om et omfattende forslag, som udover ændringer af markedsordningen også ændrer RFO 1782/83 om enkeltbetalingsordningen, og der foreslås en særlig ordning for omstrukturering af sukkerindustrien.

Generelt skal Landbrugsrådet på vegne af medlemsorganisationerne bemærke følgende til forslaget:

- Vi anerkender behovet for, at der for sukker gennemføres en reform, som tilpasser denne sektor til reformen på øvrige områder, og som også tager højde for virkningerne på EU's sukkermarked af bl.a. WTO og EBA-aftalen
- Vi skal dog understrege, at vi finder forslaget meget vidtgående, og at den foreslåede kompensation til roedyrkerne for prisfaldet er utilstrækkelig.
- Vi vurderer, at den foreslåede reduktion i roeprisen på 42,6 pct. er meget tæt på den kritiske grænse for rentabiliteten i roedyrkingen i Danmark. Det er dog vor forventning, at der fortsat vil kunne dyrkes sukkerroer i Danmark i et omfang svarende til den nuværende danske sukkerkvote. Det forudsætter dog en accelerering af strukturudviklingen inden for sektoren, idet et prisfald som foreslået vil få mange af de nuværende dyrkere til at fravælge sukkerroer til fordel for andre afgrøder.
- Endelig skal understreges, at vi lægger afgørende vægt på, at vort forslag om indpasning af sukkerreformen i den danske afkoblingsmodel vil kunne anvendes. Det indebærer navnlig, at sukkerroedyrkerne tildeles tillægsstøtte på grundlag af deres sukkerkontrakt i 2006, idet denne dog først udbetales, når den såkaldte "dobbeltstøtte" i 2005 er tilbageført til øvrige arealer.

I det følgende omtales kort de væsentligste elementer i Kommissionens forslag og Landbrugsraadets holdning hertil.

1. Tidsforløb

1.1 Ikrafttrædelse 1. juli 2006 med udløb 2015; ingen midtvejsevaluering i 2008

Kommissionen har foreslået, at den nye markedsordning skal træde i kraft den 1. juli 2006 med løbetid frem til 2015 (til og med dyrkningsåret 2014). Der bliver ingen midtvejsevaluering i 2008, som omtalt i oplæget fra den 14. juli 2004.

Landbrugsraadet finder det positivt, at Kommissionen lægger op til en længere løbetid på markedsordningen, så dyrkere og virksomheder har et rimeligt stabilt grundlag at agere ud fra. Det er afgørende for gennemførelsen af en nødvendig strukturudvikling indenfor sektoren.

1.2 Vedtagelse af sukkerordning i november 2005

Kommissær Mariann Fischer Boel har ved flere lejligheder understreget, at det er hendes mål at få vedtaget den nye sukkerordning i november 2005.

Landbrugsraadet tilskynder, at en ny sukkerordning vedtages så hurtigt som muligt og senest i november 2005. Det er nødvendigt af hensyn til implementeringen i enkeltbetalingsordningen og for udformningen af en ny Brancheaftale og kontraktvilkår mellem dyrkere og virksomhed. Herefter skal de nye vilkår formidles til dyrkerne inden kontraktunderskrivelse og såning af roerne i februar/ marts 2006.

2. Priser

2.1 Sukkerprisen reduceres over to år med 39 pct.

Sukkerprisen reduceres med 39 pct. fra de nuværende 631,9 Euro til 385,5 Euro pr. ton sukker i 2007.

Landbrugsraadet accepterer, at sukkerprisen, som led i en reform, må reduceres fra det nuværende niveau til et mere markedsorienteret prisniveau.

2.2 Interventionspris erstattes af en referencepris

Interventionsprisen og muligheden for intervention af sukker erstattes af en referencepris og privat oplagring.

Landbrugsraadet bemærker, at det er væsentligt, at Kommissionen udfører en optimal markedsforvaltning, så markedsprisen på sukker ikke falder under referenceprisen. Dette er nødvendigt for at sikre indtjeningen og dermed en positiv økonomi for den samlede sektor.

2.3 Roepris reduceres over to år med 42,6 pct.

Roeprisen reduceres fra de nuværende 43,63 Euro til 25,05 Euro pr. ton roer i 2007. Desuden pålægges en produktionsafgift på 12 Euro pr. ton sukker, hvoraf dyrkernes andel beløber sig til 0,78 Euro pr. ton roer.

Herudover kan roeprisen reduceres med yderligere 10 pct. svarende til 2,51 Euro pr. ton, såfremt markedsprisen på sukker falder til et niveau under referenceprisen. En sådan reduktion kan ske efter aftale mellem dyrkere og fabrikant.

Landbrugsraadet har beregnet, at et prisfald på roer på 42,6 pct. medfører en reduktion i DB 2 på 9.787 kr. pr. ha. Herved vil det for mange sukkerroedyrkere være en fordel at overgå til alternative afgrøder frem for at fortsætte med sukkerroer. Vi vurderer, at det på trods af prisfaldet på 42,6 pct. fortsat vil være rentabelt at dyrke sukkerroer i Danmark i et omfang sva-

rende til den danske sukkerkvote; men det forudsætter en accelerering af strukturudviklingen indenfor sektoren. Der må derfor påregnes en markant koncentration af sukkerroedyrkingen på færre dyrkere med større enheder. Til dette formål vil der bl.a. blive åbnet for en fri køb/salgs ordning for omsætning af sukkerkontrakter mellem landmændene og en videreførelse af den nuværende forpagtningsordning.

Landbrugsraadet kræver, at landmændene får kompensation for deres tab som følge af prisnedsættelsen på 42,6 pct. Vurderingen af prisreduktionen på sukkerroer skal derfor kædes nøje sammen med kompensationen til de berørte landmænd, jf. efterfølgende pkt. 2.4.

Landbrugsraadet bakker op om, at muligheden for at reducere minimumsprisen med yderligere 10 pct. kun må ske efter accept fra sukkerroedyrkerne. Samtidig må det påpeges, at en sådan yderligere reduktion i givet fald må forventes at gøre roedyrking urentabel i forhold til alternative afgrøder. Det er således væsentligt, at Kommissionen udfører en optimal markedsforvaltning, så markedsprisen på sukker ikke falder under referenceprisen.

2.4 Kompensation på 60 pct. til dyrkerne for reduktion i roeprisen

Forslaget indeholder en kompensation på 60 pct. til landmændene for reduktionen i roeprisen. Hele kompensationen tildeles som afkoblet støtte.

Kompensation for Danmark er fastlagt til 19,3 mio. Euro (143,7 mio. DKK) i 2006 stigende til 34,5 mio. Euro (256,5 mio. DKK) fra 2007.

Landbrugsraadet finder, at en kompensation på 60 pct. er utilstrækkelig. Med Kommissionens forslag om yderligere prisreduktion i forhold til oplægget fra 14. juli 2004 forstærkes behovet for yderligere kompensation.

Landbrugsraadet har beregnet, at indbefattet kompensationen på 60 pct. for prisfaldet vil de berørte landmænd opnå et nettotab på lidt under 5.000 kr pr. ha. Der er tale om en statisk beregning for dyrkere med et gennemsnitsudbytte, og som vælger at fortsætte produktionen af sukkerroer. For en typisk sukkerroedyrker på Lolland med 20 ha sukkerroer vil det medføre et nettotab på ca. 100.000 kr.

Landbrugsraadet bemærker, at kompensationen alene omfatter reduktionen i selve roeprisen. Der er ingen kompensation for en eventuel kvotereduktion. Ligeledes er der ingen kompensation for en reduktion i fragttilskuddet, som normalt har været fastlagt som en fast andel af interventionsprisen på sukker. Her må således påregnes en reduktion på 39 pct. svarende til reduktionen i sukkerprisen. Reelt kompenseres landmændene således kun for 52 pct. af deres tab.

3. Kvote

3.1 Ingen handel/overførsel af sukkerkvote mellem medlemslandene

Kommissionen har fjernet muligheden for handel/overførsel af sukkerkvote mellem medlemslandene; punktet indgik i Kommissionens oplæg fra 14. juli 2004.

Landbrugsraadet tager dette til efterretning. Vores holdning ville i givet fald være stærkt afhængig af, hvorvidt dyrkernes retsstilling ville være sikret.

3.2 A- og B-kvoter sammenlægges

A- og B-kvoter lægges sammen til én kvote. Herved er der fremover også kun én afregningspris på kvoteroer til dyrkerne og én afregningspris på kvotesukker til virksomhederne. Samtidig vil en eventuel kvotereduktion blive gennemført med samme procentvise andel for alle lande, hvor det hidtidige system har været, at lande med en høj B-kvote (f.eks. Danmark) har været pålagt en forholdsmæssig større kvotereduktion end de øvrige lande.

Landbrugsraadet støtter en sammenlægning af A- og B-kvoten. Vi støtter endvidere, at en eventuel kvotereduktion gennemføres med samme forholdsmæssige andel for alle lande.

3.3 Ingen permanent kvotereduktion de første 4 år

Der gennemføres ingen permanent kvotereduktion de første 4 år; men der vil hvert år blive foretaget en vurdering i Forvaltningskomitéen af behovet for en kvotereduktion det pågældende år. Der er således tale om samme procedure som de senere år, hvilket har medført midlertidige kvotereduktioner i 2000, 2002 og 2003. Baggrunden er lancering af en ophørsordning, og først når effekten af denne ordning er kendt, har man kendskab til behovet for en permanent kvotereduktion. Hvis det efter 4 år konstateres, at der er behov for en kvotereduktion, vil en sådan blive foretaget forholdsmæssigt på alle lande med virkning fra markedsåret 2010/11.

I forslaget indgår, at Kommissionen fra 2007/08 skal komme med sin årlige vurdering af behovet for en kvotereduktion inden den 1. marts, hvor fristen hidtil har været 1. oktober.

Landbrugsraadet støtter, at der ikke foretages permanente kvotereduktioner på nuværende tidspunkt under forudsætning af en effektiv ophørsordning. Herved kan man forinden vurdere effekten af ophørsordningen. Samtidig må det forventes, at man i 2010 har en mere sikker vurdering af den forventede import af sukker via EBA-aftalen og dermed også en mere sikker vurdering af behovet for yderligere kvotereduktion.

Landbrugsraadet støtter endvidere, at fristen for Kommissionens vurdering af en eventuel kvotereduktion fremrykkes til 1. marts. Herved har landmændene mulighed for at tilpasse deres roeareal, inden såningen påbegyndes medio marts.

3.4 Ophørsordning

Der introduceres en frivillig ophørsordning, hvor kvotemængden herfra udgår definitivt af EU's sukkerkvote. Virksomhederne modtager en éngangskompensation ved at indgå i ordningen. Kompensationen er 730 Euro pr. ton sukker, såfremt man tilmelder sig ordningen det første år, 2006/07. Herefter falder beløbet løbende til 420 Euro i ordningens sidste år, 2009/10.

Kompensationen tilfalder udelukkende virksomheden på betingelse af, at den yder hjælp til arbejderne, som berøres på de ramte sukkerfabrikker, samt en miljømæssig oprydning. Der er desuden krav om, at virksomheden lukker mindst én sukkerfabrik. Andelen af sukkerkvoten, som indgår i ophørsordningen, skal ikke nødvendigvis svare til sukkerproduktionen på den lukkede fabrik (vores tolkning af forslaget).

Landmændene får således ikke andel i kompensationen, og landmændene har ingen indflydelse på, om virksomheden tilmelder sig ophørsordningen. Forslaget siger blot, at dyrkerne skal "konsulteres", hvilket vi umiddelbart tolker således, at dyrkerne reelt er udenfor indflydelse.

Landmændene er alene sikret den tidligere omtalte kompensation på 60 pct. af prisen på roer. Et tillæg i 2006 sikrer, at landmanden får den fulde kompensation i forhold til 2007-prisen, såfremt virksomheden tilmelder sig ordningen allerede i 2006.

Ophørsordningen finansieres via en midlertidig afgift på sukker. Afgiften er 126,4 Euro pr. ton i 2006/07; 91,0 Euro i 2007/08 faldende til 64,5 Euro i 2008/09.

Landbrugsraadet støtter grundlæggende forslaget om en frivillig ophørsordning, som giver mulighed for, at man på en rimelig måde kan ophøre med sukkerproduktion. Dette må hovedsageligt forventes at ske i de regioner af EU, hvor produktionen bliver urentabel efter prisreduktionen på sukker og roer. Samtidig bliver kvotereduktionen i de tilbageværende regioner mindre end ellers, hvilket styrker rentabiliteten i disse områder.

Landbrugsraadet finder det dog af afgørende betydning, at landmændenes rettighed til kvoten sikres. Brug af ophørsordningen må således alene kunne ske under forudsætning af landmændenes accept. Dette kunne opfyldes ved, at alle berørte landmænd sikres en begrænset andel af de førnævnte kompensationsbeløb. Vi foreslår en aftale mellem regeringen, industrien og landbruget.

Det nuværende forslag fra Kommissionen vil efterlade de landmænd, der er leverandører til de berørte fabrikker, uden sukkerkontrakter og uden mulighed for afsætning af roer. Kontrakter som landmændene har betalt for enten gennem ejendoms køb eller direkte køb af sukkerkontrakter. I alle tilfælde vil det medføre et kapitaltab, og dertil et driftstab for de landmænd, som efter reformen fortsat vil kunne producere med et højere dækningsbidrag i sukkerroer end i alternative afgrøder.

Landbrugsraadet gør opmærksom på, at den nuværende udformning ikke giver de berørte landmænd noget incitament til at bakke op om virksomhedens brug af ordningen. Der må således påregnes store protester i alle lande, hvor virksomhederne ønsker at benytte ordningen. Ved at sikre landmændene en fordel ved brug af ordningen, må der forventes en langt mere positiv tilgang fra alle parter til at benytte ophørsordningen.

3.5 Bortfald af C-sukker

Som et resultat af WTO-kendelsen den 28. april 2005 (WTO panelsag på sukker anlagt af Australien, Brasilien og Thailand mod EU) kan EU i realiteten ikke længere eksportere og dermed producere C-sukker. Dette medfører en reduktion på 1 – 4 mio. tons sukker årligt, svarende til 5 – 20 pct. af EU's nuværende produktion.

Pga. udbytteudsving vil der uundgåeligt blive en lille produktion af overskudssukker (ny betegnelse for C-sukker). Dette kan iflg. forslaget enten afsættes til den kemiske industri (begrænset mængde), eller det skal overføres til året efter, som det første producerede kvotesukker.

Landbrugsraadet bakker op om, at overskudssukker overføres til det efterfølgende år, idet naturbetingede udbytteudsving uundgåeligt vil føre til overskydende produktion i visse år.

3.6 Ekstra kvote på 1 mio. ton sukker

For at afbøde virkningen af WTO-kendelsen, som medfører bortfald af produktionen af C-sukker, introduceres en ekstra sukkerkvote på 1 mio. tons, som tilbydes lande, der producerede C-sukker i 2004/05. Virksomhederne i disse lande kan købe en andel af denne kvote for et

éngangsbeløb på 730 Euro pr. tons. EU's indtægt fra dette salg skal indgå i finansieringen af ophørsordningen.

Landbrugsraadet kan ikke tiltræde forslaget.

4. Non-food og sukker til den kemiske industri (industrisukker)

4.1 Sukkerroer som non-food

Sukkerroer kan dyrkes som non-food på udtagne arealer og kan i lighed med øvrige non-food afgrøder opnå tillægsstøtten på 45 Euro pr. ha.

Landbrugsraadet opfordrer til, at Danmark fremmer mulighederne for alternative produktioner, som kan medvirke til at afbøde sukkerreformens negative effekt for de berørte landmænd og lokalområder, og som desuden kan gavne miljøet og øge forsyningssikkerheden for energi. Herunder foreligger en oplagt mulighed i form af fremstilling af bioethanol, hvortil sukkerroer er en forsyningskilde. Dele af produktionsanlægget på de eksisterende sukkerfabrikker kan benyttes ved en sådan fremstilling. For at bioethanol skal være et reelt alternativ, kræver det dog en betydelig afgiftsreduktion.

4.2 Bortfald af produktionsrestitution til sukker til den kemiske industri (industrisukker)

Produktionsrestitutionen bortfalder til sukker, som benyttes i den kemiske industri (industrisukker). Denne industri kan i stedet benytte C-sukker, hvis det er tilgængeligt. Der holdes dog en mulighed åben for at genindføre produktionsrestitution.

Landbrugsraadet støtter forslaget om anvendelse af C-sukker i den kemiske industri frem for kvotesukker.

5. Gennemførelse af reformen i Danmark.

5.1 Fordeling af kompensationsbeløb til sukker

Idet betalingsrettigheder vil blive tildelt arealer med sukkerroer allerede fra 2005, har vi som bekendt fra erhvervets side foreslået en særlig løsning for indpasning af reformen i den danske afkoblingsmodel. Løsningen – der vil indebære, at den såkaldte dobbeltstøtte til sukker i 2005 vil blive tilbageført til øvrige arealer i de følgende år – har allerede været drøftet indgående med Fødevareministeriet. Den bygger på følgende principper:

- Sukkerpuljen finansierer basisstøtten til det areal, som i referenceperioden blev anvendt til sukkerroer.
- Den resterende del af sukkerpuljen anvendes som tillægsstøtte, idet retten hertil tilfalder sukkerproducenterne på grundlag af deres sukkerkontrakt i 2006. I praksis skal det foregå som for mælk, dvs. at de betalingsrettigheder, som producenterne ejer i 2006, øremærkes.
- I første omgang anvendes tillægsstøtten dog til en midlertidig forhøjelse af betalingsrettighederne for alle omdriftsarealer, og det sker indtil den i 2005 udbetalte dobbeltstøtte er tilbageført. Herefter overføres beløbet til de øremærkede betalingsrettigheder hos sukkerproducenterne. Nettoresultatet bliver dermed, at sukkersektoren modtager det beløb, som er afsat til denne sektor, idet en del af beløbet blot er blevet udbetalt som "forskud".

Vi vil gerne hermed udtrykke tilfredshed med de tilkendegivelser, vi har fået fra ministeriets side til forslaget. Samtidig skal vi understrege, at vi lægger afgørende vægt på, at det i de kommende forhandlinger sikres, at forslaget vil kunne gennemføres i Danmark.

5.2 Bortforpagtning/skat

Brancheaftalen, som er indgået mellem Danske Sukkerroedyrkere og Danisco indeholder en forpagtningsordning, hvor dyrkerne i årene 2004 og 2005 har haft mulighed for at bortforpagte sukkerkontrakter uden medfølgende jord. Denne mulighed er blevet anvendt af ca. 800 landmænd for en samlet kontraktmængde svarende til omkring 2.500 ha. Ordningen ventes forlænget, så den også gælder i 2006. Som tidligere anført er det nødvendigt at give dyrkerne alle muligheder for strukturudvikling, når sukkerreformen træder i kraft i 2006, hvilket bl.a. indebærer en videreførelse af forpagtningsordningen.

Dette medfører umiddelbart nogle praktiske vanskeligheder, idet det må forventes, at de landmænd, der bortforpagter deres sukkerkontrakt i 2006, vil søge at sikre sig ret til, at de senere kan få tilbageført både sukkerkontrakt og den tillægsstøtte, som forpagteren vil blive tildelet på grundlag af sukkerkontrakten i 2006.

Rent teknisk vil det i de fleste tilfælde kunne gøres ved at de to parter ombytter et antal betalingsrettigheder, så bortforpagteren derved får rettigheder med en merværdi svarende til værdien af tillægsstøtten. For at det kan ske uden skattemæssige konsekvenser for nogen af parterne, vil det dog være nødvendigt med en udvidelse af de bestemmelser i ligningsloven (§ 7Y, stk. 2), som nu giver mulighed for, at betalingsrettigheder tildelt til forpagtede arealer kan tilbageleveres til ejeren uden skattemæssige konsekvenser.

Landbrugsraadet anmoder om, at sådanne, og eventuelt lignende forhold, afklares og fastlægges så hurtigt som muligt efter Ministerrådets vedtagelse af sukkerordningen, idet de berørte landmænd senest i januar/ primo februar 2006 har behov for en afklaring.

Med venlig hilsen

Peter Gæmelke

Kopi til: Folketingets Europaudvalg